

JUSTITIEDEPARTEMENTET
ENHETEN FÖR PROCESSRÄTT OCH
DOMSTOLSFRÅGOR
103 33 STOCKHOLM

DATUM 2013-06-05
DNR 0082/105
ER REFERENS Ju2013/1684/DOM

Remissyttrande över promemorian Domstolsdatalag (DS 2013:10)

Brottsförebyggande rådet, som fått rubricerade promemoria på remiss, kommer att koncentrera analysen av förslagen främst till frågor som kan ha påverkan på Brås verksamhet och mot bakgrund av myndighetens roll i RIF.

Personuppgiftsansvaret och den rättsliga ramen

Brå är enligt lagen och förordningen (2001:99 respektive 2001:100) om den officiella statistiken statistikansvarig myndighet och tar i denna egenskap fram den officiella kriminalstatistiken och andra statistikprodukter. Statistiken baseras bland annat på uppgifter om fällande domslut avseende brottmål från Sveriges Domstolar. I dagsläget distribueras uppgifterna via RI-systemet på Rikspolisstyrelsen (RPS), men en av målsättningarna i RIF-arbetets första etapp har varit att systemet ska fasas ut och att ett nytt system för rapportering av brottmålsavgöranden istället ska skapas.

För statistikproduktionen är således Brå starkt beroende av att nödvändiga uppgifter tillhandahålls myndigheten. Uppgifterna måste också vara fullständiga, med vilket i detta sammanhang avses att uppgifter från samtliga källor är betydelsefulla. Avsaknad av uppgifter kan få betydelse för kvaliteten på statistikprodukterna och påverka t.ex. olika tidsserier.

Det komplexa och omfattande RIF-arbetet förutsätter – vilket också konstateras på sid 72 i promemorian – att informationsförmedlingen sker i bestämda kanaler, enligt överenskomna standarder och att rätt information hamnar hos rätt myndighet.

Domstolsverket utvecklar och tillhandahåller verksamhetsstödet Vera. Brå delar bedömningen att Domstolsverket på detta sätt också har en nyckelroll för att få systemen att fungera på ett sätt så att domstolarna kan fullgöra sin roll i RIF.

Enligt förslaget ska varje domstol, liksom idag, vara personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som den domstolen utför. Brå har inget att erinra mot

detta. Tvärtom framstår det som väl avvägt och förenligt med t.ex. hur personuppgiftsansvaret definieras i 3 § PUL. En domstol ska sedan enligt förslaget, med stöd av 30 § PUL, kunna uppdra åt ett personuppgiftsbiträde att behandla uppgifter med stöd av domstolsdatalagen för domstolens räkning.

Den generella rättsliga ramen för personuppgiftsbehandlingen inom domstolarnas verksamhet ska utgöras av 9 § PUL. Ramen ska sedan snävas in genom de verksamhets-specifika ändamålen som i förslaget definieras i 6 § (de primära ändamålen) och 7 § (de sekundära ändamålen). Det är enbart med stöd av de primära ändamålen som uppgifter får samlas in. Redan insamlade uppgifter får vidarebehandlas med stöd av 7 §. Däremot kan inte insamlande av uppgifter ske för sekundära ändamål.

Som Brå uppfattar förslagen är det av central betydelse att det inte finns någon tolkningsdiskrepans mellan vad varje domstol bedömer faller inom ramen för de ovannämnda generella ramarna och specifika ändamålen och den bedömning som Domstolsverket gör i sin nyckelroll. En komplicerande faktor är att samtliga domstolar, i egenskap av personuppgiftsansvariga, har att välja om de vill uppdra åt ett personuppgiftsbiträde t.ex. Domstolsverket att med stöd av domstolsdatalagen behandla personuppgifter för deras räkning. Domstolsverket får, som Brå förstått lagförslagets konstruktion, enbart behandla personuppgifter med stöd av registerförfattningen om det finns ett personuppgiftsbiträdesavtal.

De ovan nämnda förhållandena kan därmed också komma att påverka förutsättningarna för Brå att erhålla uppgifter som är nödvändiga för att fullgöra statistikuppdraget och på motsvarande sätt för Domstolsverket att fullgöra RIF-uppdraget. I detta sammanhang kan även lyftas att det i RIF-arbetets andra etapp (Ju2012/6639/SI) bl.a. har beslutats att den gemensamma informationsförsörjningen, när uppdraget är slutfört, ska vara av en sådan kvalitet och omfattning att den ger underlag för förbättrad statistik och verksamhetsuppföljning avseende verksamheterna i rättsväsendet. Vidare har Brå i regleringsbrevet för budgetåret 2013 fått i uppdrag att ta tillvara den potential som rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) kommer att innebära i form av möjligheter till att utveckla ny löpande verksamhetsrelevant statistik, samt nya typer av indikatorer och former för verksamhetsuppföljning.

I den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet bör därför analyseras om konstruktionen i lagstiftningen tillsammans med de verksamhets-specifika ändamålen ger tillräcklig höjd för behandling av uppgifter som är nödvändiga för framställning av rättsstatistik med god kvalitet samt om tillräckligt utrymme även finns för de överenskommelser som finns inom ramen för RIF-arbetet.

Sökning

Skillnaderna mellan det förslag på sökmöjligheter som lämnas i promemorian och vad som idag gäller med stöd av förordningen (2001:639) om registerföring m.m. vid allmänna domstolar med hjälp av automatiserad behandling framstår som betydande. Brå, som inte kan uttala sig om domstolarnas behov av utökade sökmöjligheter, tycker att det är svårt att överblicka vilka konsekvenser de förslag som lämnas i promemorians avsnitt 13 och 14 kan få. Frågorna bör, enligt Brå, analyseras bredare

och närmare i det fortsatta lagstiftningsarbetet (jfr SOU 2012:90 om Överskottsinformation vid direktåtkomst).

Detta yttrande har beslutats av undertecknad myndighetschef efter föredragning av verksjuristen Saadia Aitattaleb. I beredningen har även deltagit enhetschefen Louise Ekström.

Erik Wennerström

Saadia Aitattaleb